

Lucie Horáková, *Německé obyvatelstvo v tzv. národnostním ostrově na Brněnsku 1939–1945.*

Bakalářská práce. Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice, 2016. 85 s.

Posudek vedoucího práce

Tématem předložené bakalářské práce je problematika německého obyvatelstva v oblasti brněnského jazykového ostrova během nacistické okupace. Autorka nezastírá osobní zaujetí pro geografické zasazení své práce, sama totiž z Brna pochází. Na rozdíl od většiny dosavadních studií se L. Horáková nezaměřuje pouze na Brno, ale i na jeho venkovské okolí – na úrovni bývalého politického okresu Brno-venkov. Teritoriální dosah své práce autorka jednoznačně definuje v úvodu.

Struktura textu plně odpovídá zadání. Členění do (sub)kapitol je věcné a přehledné. Práce čítá 12 kapitol včetně úvodu a závěru. V úvodu autorka nastiňuje zkoumanou látku, rozebírá pramennou základnu a dosavadní historiografickou produkci k obecným dějinám Protektorátu, nacistické národnostní politice i k dějinám jižní Moravy za okupace. Ve druhé kapitole se věnuje dějinám německého osídlení na Moravě a zvláště na Brněnsku od počátků až do březnových událostí roku 1939.

Další kapitoly jsou věnovány vyloženě samotné podstatě bakalářské práce. Autorka důkladně charakterizuje německou regionální i komunální správu včetně stranických buněk NSDAP. Nechybí ani základní přehledy o personálním obsazení, jež vyhotovila na základě archivních dokumentů. Zvláštní pozornost pak studentka věnuje obecnějším problémům národnostní politiky – zejména snaze o získání co nejvíce lidí pro německou národnost. Tady oceňuji, že autorka důsledně definovala důležité pojmy a kategorie s tím související, přičemž dokázala, že umí pracovat s odbornou literaturou (v tomto případě zejm. Brandes, Bryant). Neméně důležitou částí je kapitola o smíšených sňatcích, na které je dobře vidět odhodlání se s náročnou látkou vypořádat. Autorka velmi solidně zpracovala i další dílčí témata jako zdravotnictví, rasová politika, demografický vývoj německého obyvatelstva, německé školství a kultura nebo sociální péče. Studentka neopomněla také česko-německé relace a interakce na Brněnsku a závěrem se s pomocí literatury vypořádala i s poválečným odsunem brněnských Němců. Je třeba podotknout, že řadu zkoumaných jevů vhodně ilustrovala na konkrétních příkladech.

Z textu jasně vyplývá autorčina píle a poctivost při přípravě podkladového materiálu i při sestavování samotné práce. Zvolené téma patří určitě mezi ty náročnější, ale vypořádala se s ním velice důstojně. Po ryze obsahové stránce nelze mít závažnějších námitek, snad s výjimkou jistých nepřesností (např. autorka mohla jasněji podchytit správu na okresní úrovni, zejména z hlediska teritoriálního dosahu). Text je obsažný, vyvážený a logicky strukturovaný. Velké úsilí autorka věnovala vyhledávání primárních pramenů a jejich vskutku důkladnému studiu. Množství prostudovaného archivního materiálu nepochybně převyšuje úroveň obvyklou v bakalářských pracích. I přes počáteční obavy výtečně zvládla práci s jazykově náročnými dokumenty (drtivá většina pramenů v německém jazyce). Využila pramenů z archivních souborů uložených v MZA, SOkA Brno-venkov, AMB, ale i NA. Vedle toho pracovala také s tištěnými prameny (dobovým tiskem). V neposlední řadě studentka prokázala znalost odborné literatury. Po dobu přípravy práce projevovala vytrvalý zájem o téma a pravidelně docházela na konzultace.

Autorčin počin se bohužel nevyhnul nedostatkům, jež se týkaly zejména formální stránky práce. Hlavní výtku směřuje na stylistiku, která je na více místech na nízké úrovni. Velké potíže činila větná stavba, přičemž některé věty tak postrádají smysl, což se týká především souvětí. Díky konzultacím se však podařilo text zkorigovat na ještě únosnou úroveň. Z hlediska gramatiky se dosti často vyskytuje neshoda podmětu s přísudkem a dále

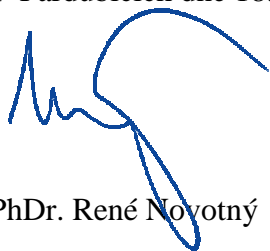
chyby v interpunkci. Tyto formální prohřešky bohužel snižují hodnotu celé práce, kterou jinak pokládám za velmi zdařilou.

Závěrečné hodnocení

Bakalářskou práci Lucie Horákové považuji i přes četnější nedostatky v písemném projevu za nadprůměrnou. Předvedla dobrou práci heuristickou a dokázala se vypořádat s náročnou pramennou základnou. Její text splňuje po obsahové stránce kritéria odborného textu. Napříště je však nutné pozvednout úroveň psaného projevu.

Bakalářskou práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnocení ***výborně minus***.

V Pardubicích dne 18. 1. 2017

PhDr. René Novotný